

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Μαρούσι, 09-03-2026

Αρ. Πρωτ. 28923/ΥΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37

Τ.Κ. – Πόλη : 151 80–ΜΑΡΟΥΣΙ

E-mail : gmk2@minedu.gov.gr

Τηλέφωνο : 210 344 3869

ΜΒ, ΣΙ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ.
- Γεώργιο Μανούσο
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 1574/1-12-2025»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το υπ' αριθ. 20896/8-12-2025 έγγραφο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ): «(...) με τις 1749/2019 και 1750/2019 αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣτΕ σε σχέση με τη διδασκαλία του μαθήματος των Θρησκευτικών, κρίθηκε, κατά πλειοψηφία, ότι, επειδή κατά το άρθρο 16 παρ. 2 του Συντάγματος πρέπει να επιδιώκεται η ανάπτυξη της ορθόδοξης χριστιανικής συνείδησης, ενόψει του ότι η θρησκεία της Ανατολικής Ορθόδοξου Εκκλησίας του Χριστού χαρακτηρίζεται ως «επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα», αναγνωρίζεται δηλαδή από τον συνταγματικό νομοθέτη, με το άρθρο 3 παρ. 1 του Συντάγματος, ως η θρησκεία της πλειοψηφίας του ελληνικού λαού, το μάθημα των Θρησκευτικών πρέπει να απευθύνεται αποκλειστικά σε ορθόδοξους/ες χριστιανούς/ές μαθητές/τριες, περιλαμβάνοντας οπωσδήποτε, με σαφήνεια και πληρότητα, τα δόγματα, τις ηθικές αξίες και τις παραδόσεις της Ανατολικής Ορθόδοξου Εκκλησίας του Χριστού, χωρίς να προκαλεί σύγχυση με τη διδασκαλία άλλων δογμάτων και θρησκειών. Στην ανάπτυξη, άλλωστε, θρησκευτικής συνείδησης των ελληνοπαίδων, σύμφωνα με τις αρχές της ορθόδοξης χριστιανικής διδασκαλίας, αποβλέπουν και οι γονείς/κηδεμόνες τους, αντλώντας από το άρθρο 13 του Συντάγματος το δικαίωμα, που κατοχυρώνεται ευθέως και από το άρθρο 2 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της ΕΣΔΑ (Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων Ανθρώπου), να «εξασφαλίζουν» τη μόρφωση και την εκπαίδευση των τέκνων τους σύμφωνα με τις δικές τους θρησκευτικές πεποιθήσεις. Η διδασκαλία αυτή είναι συμβατή με την απαραβίαστη θρησκευτική ελευθερία (άρθρο 13, παρ. 1 του Συντάγματος), διότι δεν συνιστά επιβολή πίστωσης, αφού το μάθημα αυτό απευθύνεται αποκλειστικά στους μαθητές και στις μαθήτριες που ασπάζονται το ορθόδοξο χριστιανικό δόγμα.

Η ανωτέρω συνταγματική υποχρέωση του Κράτους για την ανάπτυξη της ορθόδοξης

χριστιανικής συνείδησης των μαθητών/τριών, δεν εμποδίζει την Πολιτεία να περιλαμβάνει στα σχολικά προγράμματα και εκπαίδευση «θρησκευολογικού» χαρακτήρα με πληροφορίες και γνώσεις για άλλες θρησκείες και δόγματα. Με την έννοια αυτή, ο νομοθέτης έχει ρητώς προβλέψει, για ετερόδοξους/ες ή αλλόθρησκους/ες μαθητές/τριες (ιδίως καθολικού δόγματος ή εβραϊκής θρησκείας ή μουσουλμανικής μειονότητας της Δυτικής Θράκης), τη δυνατότητα διδασκαλίας του οικείου δόγματος ή θρησκείας, διότι το Κράτος δεν μπορεί, σύμφωνα με την αρχή της ισότητας, να στερήσει από τους μαθητές και τις μαθήτριες που ασπάζονται ορισμένο δόγμα ή θρησκεία το δικαίωμα, το οποίο αναγνωρίζει σε μαθητές/τριες που ανήκουν σε άλλα δόγματα ή θρησκείες, να διδάσκονται αποκλειστικά τα δόγματα της πίστεώς τους.

Στο πλαίσιο των συγκεκριμένων αποφάσεων, επισημαίνεται ότι ετερόδοξοι/ες, αλλόθρησκοι/ες ή άθεοι/ες μαθητές/τριες, που δεν ασπάζονται τη διδασκαλία της Ορθόδοξου Ανατολικής Εκκλησίας, έχουν δικαίωμα πλήρους απαλλαγής από το μάθημα των Θρησκευτικών με την υποβολή σχετικής δήλωσης, (...) η δε Πολιτεία οφείλει, εφόσον συγκεντρώνεται ικανός αριθμός μαθητών/τριών που απαλλάσσονται, να προβλέψει τη διδασκαλία ισότιμου μαθήματος, προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος «ελεύθερης ώρας». Το μάθημα αυτό μπορεί να είναι σχετικό με το γνωστικό αντικείμενο της «Ηθικής», το οποίο δύναται να συμβάλει στην επίτευξη διδακτικών και ανθρωπολογικών στόχων παρόμοιων με αυτούς που επιδιώκονται στην περίπτωση των υπολοίπων μαθητών/τριών μέσω της διδασκαλίας των Θρησκευτικών, όπως για παράδειγμα:

- η ανάδειξη της σημασίας που έχει η ηθική (όπως και η θρησκευτική) αγωγή ως προς τις ικανότητες των μαθητών/τριών να επικοινωνούν με τον εαυτό τους, με τους άλλους και τον κόσμο ολόκληρο, να δημιουργούν, να αυτενεργούν, να καλλιεργούν δεξιότητες και να παράγουν νέα γνώση, η οποία να μετασχηματίζεται σε δράση στην κοινωνία, εμπνεόμενη από το όραμα και την ελπίδα για την ειρήνη, τη συνύπαρξη, την ισότητα, τη δημοκρατία και γενικά την αλλαγή και τη βελτίωση του κόσμου,

- η διαμόρφωση ελεύθερων, υπεύθυνων και κριτικά σκεπτόμενων πολιτών και η προετοιμασία των μαθητών και μαθητριών για τον δημόσιο χώρο,

- η ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών και μαθητριών, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες, να μπορούν να ζήσουν δημιουργικά, με αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση και να διακατέχονται από πίστη προς την πατρίδα.

(...) επισημαίνεται πως το περιεχόμενο, η δομή και η μεθοδολογία διδασκαλίας του μαθήματος της «Ηθικής» καθορίσθηκαν σαφώς από τις Υ. Α. υπ' αρ. 150115/Δ1/2025 (ΦΕΚ Β' 6316/25-11-2025) για το Δημοτικό, 149205/ΓΔ4/2025 (ΦΕΚ Β' 6259/21-11-2025) για το Γυμνάσιο και 149259/ΓΔ4/2025 (ΦΕΚ Β' 6244/21-11-2025) για το Λύκειο.(...).

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα